

Patella aseptik nekrozu (Sinding-Larsen hastalığı)

Osman U. Çalpur⁽¹⁾, Emre Orhun⁽²⁾

Patella aseptik nekrozu nadir bir hastalıktır. Kliniğimizde Eylül-1990 tarihinde teşhis ve tedavisini yaptığımız bir patella nekrozu olgusunu, çok nadir bir hastalık olması nedeniyle yayınlamayı düşündük.

Anahtar kelimeler: patella, aseptik nekroz, Sinding-Larsen hastalığı

Aseptic necrosis of the patella (Sinding - Larsen's disease)

Patella aseptic necrosis is an uncommon, for that reason we report a cases of patella necrosis, which we diagnosed and treated in september 1990 in our department.

Keywords: patella, aseptic necrosis, Sinding-Larsen's disease

Patella aseptik nekrozu son derece nadir rastlanan bir hastalıktır. Literatürde, son yirmi yıl içinde üç patella aseptik nekrozu olgusuna rastlanmıştır (1, 2, 4). Hastalığı ilk olarak 1921 yılında Sinding-Larsen tanımlamış olup, hastalık kendi adıyla literatüre geçmiştir.

Vaka takdimi

12 yaşında erkek hasta. Hasta 28. 8. 1990 tarihinde sağ dizde ağrı ve şişlik şikayeti ile polikliniğimize başvurdu. Hastanın şikayetleri yaklaşık bir yıl kadar önce başlamış, travma anamnezi alınamadı. Yapılan klinik muayenede sağ dizde patellar perküsyonla hafif ağrı saptandı ve sola göre sağ patellanın klinik ölçümde 0,5 cm daha büyük olduğu gözlemlendi. Laboratuvar tetkiklerinde alkali fosfataz 55 (N: 41-133), sedimentasyon 4-8-20, Hb: 11, 2 gr/dl, hematokrit %34, lökosit 4800, PPD (-) olarak saptandı. Çekilen direk radyografilerde (Resim 1a, 1b) sağ patella proksimalinde regüler konturlu kistik oluşumu tespit edildi.

Resim 1 a: Hastanın her iki dizinin anteroposterior radyografisi

Resim 1 b: Sağ patella üst kutupta kenarları hafif sklerotik kemik lezyonu

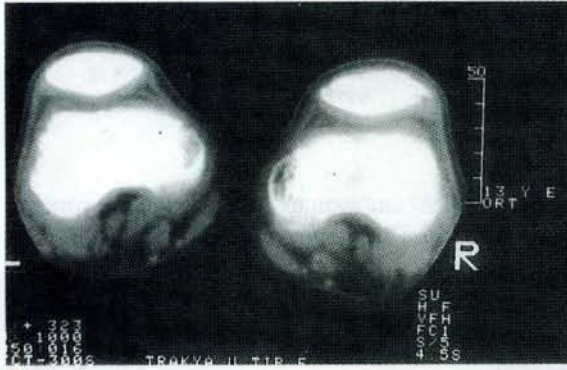
CT'de ise (Resim 2a, 2b, 2c) aynı bölgede düzensiz, yer yer rarefaksiyon alanlar içeren, sklerotik kemik dokusu tespit edildi. 11. 9. 1990 tarihinde genel anestezi altında lezyon bölgesinden biopsi alındı ve trepanasyon ameliyatı uygulandı. Parçanın yapılan patolojik-anatomik tetkiki de (Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Patolojik Anatomi Kürsüsü-Protokol No: 2307/90) aseptik kemik nekrozu tespit edildi. Hasta bir hafta sonra dikişleri alınarak iyi durumda taburcu edildi.

Tartışma

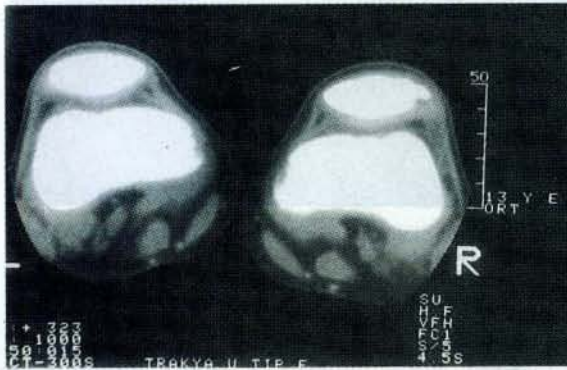
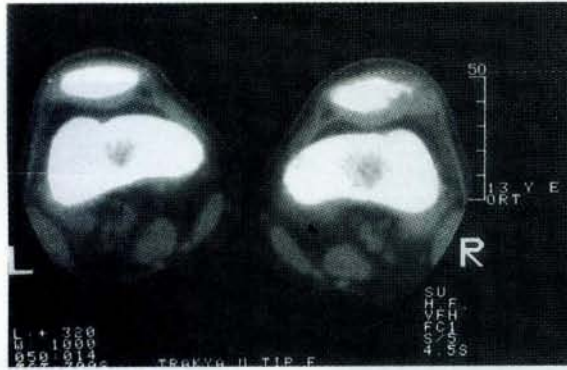
Aseptik nekroz, encondral kemikleşmenin bozulması ile karakterize olan idiopatik bir hastalıktır. Hastalık, hem kendi kondrogenezisi hem de osteogenezisi etkilemektedir. Patellanın kemik nükleusu tama-

(1) Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Yard. Doçenti

(2) Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

Resim 2 a

Resim 2a, 2b, 2c: Cat'de değişik kesitlerde sağ patella üst uç lateralinde düzensiz kemik lezyonu alanı

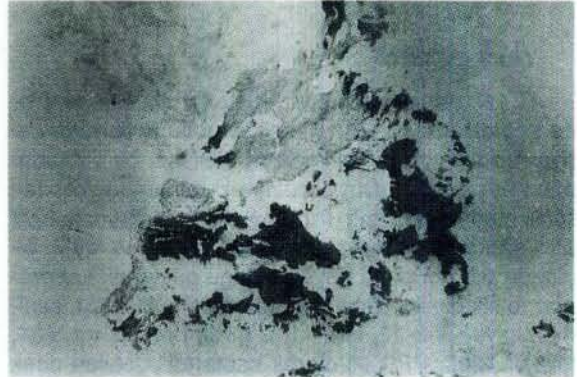
men proliferate olabilen bir kartilaj tarafından çevrilmiştir. Nukleusun beslenmesi tendon ligaman ve sinovyal yerlerine penetre olan damarlar vasıtası ile olmaktadır. Aseptik nekrozda oluşan kemik nekrozu revaskülarizasyon, rejenerasyon safhalarını takiben iyileşmektedir (3).

Bizim olgumuzda da kesin neden mevcut olmayıp, hastalık çocuğun aktivasyonunu etkileyen diz ağrıları şeklinde ortaya çıkmıştır. Yapılan radyolojik ve patolojik değerlendirmelerde revaskülarizasyon ve rejenerasyon devrelerini düşündüren bulgulara rastlanmıştır.

Patella gibi endokondral ossifikasyon ile gelişen kemiklerde ortaya çıkan aseptik nekrozlar ilk bulunanıyla anılır. Patella aseptik nekrozu, ilk olarak 1921 yılında Sinding-Larsen tarafından tanımlandığı için literatüre bu kişinin adıyla geçmiştir (3, 4).

Hastalığın radyolojik ve tomografik bulguları kemik kistleri ile stress kırıkları ile karışabilmektedir (3). Nitekim bizim olgumuzda radyolojik olarak bir kemik kisti düşündürmesine karşın, CT'de bir stress fraktürü düşünülmüştür. Biz ayrıca tüberküloz osteomyeliti olabileceğini de düşünerek, hastaya tüberküloz deri testi uyguladık. Test sonucu negatif olunca, biopsi ile patolojik tanının uygun olacağını düşündük.

Literatürde yaptığımız son yirmi yıllık taramada patella aseptik nekrozuyla ilgili üç yayına rastladık. 1970 yılında Fried (2) patella aseptik nekrozlu tek olgusunu, 1977 yılında ise Farschid pur (1) bilateral aseptik nekrozu olan başka bir olguyu yayınlamışlardır. 1978 yılında Wahl (4) Ortopedi ve Travmatoloji Dergisi'nde, Osgood Schlatter hastalığı ile birlikte olan bir aseptik patella nekrozu olgusu bildirmiştir. Daha sonraki yıllarda bu hastalıkla ilgili başka bir yayına rastlanmamıştır.

Resim 3 a: Patolojik mikroskopik incelemede küçük büyültmede koyu renkli aseptik nekroz alanları

Resim 3 b: Aynı bölgenin büyük büyültmede mikroskopik görünüşü

Kaynaklar

1. Farschid pur, D.: Bilateral aseptic patellar necrosis. Fortscher Geb Roentgenstr Nuclearmed 126 (4): 394-5, Apr. 1977 (Ger).
2. Fried, K.: Aseptic necrosis of the patella. Cesk Radiol 24: 166-170 July 1970 (Cze).
3. Tachdjian, M. O.: Osteokondroses and Related Disorders. Pediatric Orthopedics, Second edition W. B. Saunders Company. Philadelphia, London, Toronto, Montreal, Sydney, Tokyo. Vol. 2: 932-933 (1990).

4. Wahl, H.: Combination of the Osgood Schlatter and Sinding-Larsen disease. Beitr Orthop. Trav. 25 (5): 247-251 May 1970.

Yazışma adresi

Yard. Doç. Dr. Osman Uğur Çalpur
Trakya Üniv. Tıp Fak. Ortopedi ve
Travmatoloji Anabilim Dalı Edirne